

ORDONANȚĂ

pentru reglementarea unor măsuri privind cadrul general aplicabil băncilor naționale de dezvoltare din România

în temeiul art.108 din Constituția României, republicată, și al art. 1, pct. 15 din Legea nr.195/2021 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță.

Art. 1

Prezenta ordonanță reglementează cadrul general privind condițiile pe care o bancă națională de dezvoltare trebuie să le îndeplinească pentru a-și desfășura activitatea pe teritoriul României.

Art. 2

(1) Băncile naționale de dezvoltare din România, denumite în continuare bănci de dezvoltare, sunt instituții de credit care sunt constituite și care funcționează ca bănci, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, ale Regulamentului UE nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, ale reglementărilor emise de Banca Națională a României în aplicarea acestora, ale legislației europene și naționale din domeniul ajutorului de stat și ale prezentei ordonanțe.

(2) Băncile de dezvoltare sunt persoane juridice române constituite ca societăți pe acțiuni, al căror act constitutiv este elaborat în conformitate cu prevederile Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare și ale prezentei ordonanțe.

Art. 3

(1) Băncile de dezvoltare au ca scop sprijinirea antreprenorialului, dezvoltarea socio-economică și regională în România prin promovarea investițiilor și facilitarea accesului la finanțare pentru beneficiarii eligibili în acele sectoare în care au fost identificate disfuncționalități ale pieței financiare și decalaje de finanțare, în baza unei analize independente ex-ante, în scopul atenuării și reducerii lor prin desfășurarea de

activității de dezvoltare, în conformitate cu legislația Uniunii Europene aplicabilă și cu actele constitutive ale băncilor de dezvoltare.

(2) Banca Națională a României este competentă exclusiv în ceea ce privește procedura de autorizare a băncilor de dezvoltare și activitatea de supraveghere prudențială a acestora, conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, a Regulamentului (UE) nr. 575/2013 și a reglementărilor Băncii Naționale a României în aplicarea legii.

Art. 4

(1) La propunerea Ministerului Finanțelor, prin hotărâre a Guvernului se stabilesc condițiile privind organizarea și funcționarea fiecărei bănci de dezvoltare.

(2) Băncile de dezvoltare pot funcționa doar pe baza autorizației emise de Banca Națională a României, în conformitate cu prevederile referitoare la autorizarea unei instituții de credit cuprinse în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, în Regulamentul UE nr. 575/2013 și în reglementările emise de Banca Națională a României în aplicarea acesteia.

(3) În vederea obținerii aprobării de constituire a băncilor de dezvoltare, documentația întocmită în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, ale Regulamentului UE nr. 575/2013 și ale reglementărilor emise de Banca Națională a României în aplicarea acestora se aprobă de Ministerul Finanțelor și se depune la Banca Națională a României.

(4) În vederea pregătirii documentației prezentată la alin. (3), pentru obținerea aprobării de constituire a fiecărei bănci de dezvoltare se autorizează Ministerul Finanțelor:

a) să contracteze serviciile unui auditor financiar în vederea întocmirii raportului de audit asupra examinării informațiilor financiare prognozate pentru băncile de dezvoltare, întocmit în conformitate cu Standardele internaționale privind angajamentele de asigurare relevante și cu contractul încheiat între părți, cu respectarea legislației privind achizițiile publice;

b) prin derogare de la art. 111 alin. (2) lit. b¹) din Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, să contracteze serviciile auditorului financiar al unei bănci de dezvoltare, în conformitate cu reglementările Băncii Naționale a României în vigoare și cu respectarea legislației privind achizițiile publice. Ulterior înregistrării băncii de dezvoltare la Registrul Comerțului, Ministerul Finanțelor cesează către aceasta din urmă, printr-un act adițional la contractul de servicii de audit financiar, toate creanțele și obligațiile aferente acestui contract.

(5) Prin excepție de la prevederile alin. (3), în vederea obținerii aprobării de constituire a băncilor de dezvoltare de la Banca Națională a României, Ministerul Finanțelor promovează un memorandum pentru obținerea acordului de principiu al Guvernului asupra proiectului de act constitutiv al băncii de dezvoltare.

(6) După obținerea autorizației de constituire a băncilor de dezvoltare de la Banca Națională a României, prin derogare de la art. 28 din Legea societăților nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare, actul constitutiv se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor, iar modificările și completările ulterioare ale acestuia urmând a fi efectuate în conformitate cu prevederile Legii societăților nr.31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(7) Aprobarea de către Banca Națională a României a constituirii băncilor de dezvoltare nu garantează obținerea autorizației de funcționare, aceasta indicând doar permisiunea dată acționarului de a proceda la constituirea băncilor de dezvoltare potrivit dispozițiilor legale și în conformitate cu modalitățile prevăzute în documentația prezentată.

(8) După aprobarea constituirii unei bănci de dezvoltare de către Banca Națională a României, reprezentantul acționarului întreprinde demersurile necesare înregistrării la Registrul Comerțului.

(9) În vederea obținerii autorizației de funcționare, după înregistrarea la Registrul Comerțului, se depune la Banca Națională a României documentația întocmită în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, și ale reglementărilor emise de Banca Națională a României în aplicarea acestora.

(10) Băncile de dezvoltare își încep activitatea după obținerea autorizației de funcționare de la Banca Națională a României.

(11) Băncile de dezvoltare vor avea sediul social și, după caz, sediul real pe teritoriul României.

(12) Denumirea unei bănci de dezvoltare este în limba română.

Art. 5

(1) Băncile de dezvoltare acționează în nume și cont propriu, prin fondurile proprii și după caz, în numele și contul statului, pe bază de mandat.

(2) Prin hotărârea Guvernului prevăzută la art. 4, alin. (1), se vor detalia tipurile de activități de dezvoltare desfășurate în nume și cont propriu și în numele și contul statului.

(3) Obiectul de activitate al băncilor de dezvoltare se stabilește prin actul constitutiv aprobat în condițiile prevăzute la art. 4, cu respectarea prevederilor art. 18 – 20 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare.

(4) În concordanță cu scopul lor definit potrivit prezentei ordonanțe, băncile de dezvoltare pot desfășura activitățile prevăzute în actul constitutiv în limita obiectului de activitate autorizat de către Banca Națională a României.

(5) Fără a aduce atingere prevederilor art. 2 alin. (1), băncile de dezvoltare implementează și/sau administrează instrumente financiare finanțate din fondurile europene structurale și de investiții și pot acorda finanțări în cadrul inițiativelor de investiții la nivelul Uniunii Europene, inclusiv investiții co-finanțate de Grupul Băncii Europene de Investiții sau de alte instituții financiare internaționale.

(6) Băncile de dezvoltare efectuează operațiuni de finanțare, cofinanțare și refinanțare a operațiunilor de comerț exterior, în vederea facilitării accesului exporturilor românești pe piețele internaționale.

(7) Pentru activitatea de asigurare, co-asigurare și reasigurare a tranzacțiilor internaționale desfășurată în numele și în contul statului, băncile de dezvoltare pot acționa în calitate de instituții de susținere oficială a creditelor la export, respectiv ca agenții pentru credite la export.

(8) Conturile curente ale beneficiarilor eligibili definiți conform art. 6 alin. (1) ai băncilor de dezvoltare, deschise la acestea, sunt considerate depozite.

(9) Băncile de dezvoltare nu atrag depozite de la persoane fizice.

(10) Înființarea și activitățile băncilor de dezvoltare se efectuează cu respectarea legislației în materie de ajutor de stat.

(11) Respectarea de către băncile de dezvoltare a legislației în materie de ajutor de stat este independentă de responsabilitățile Băncii Naționale a României.

(12) În desfășurarea activităților lor, băncile de dezvoltare funcționează în baza principiilor de transparență, independență, neutralitate concurențială, profitabilitate din perspectiva autofinanțării, eficiență, compatibilitate cu reglementările în domeniul ajutorului de stat, și a celor mai bune practici bancare în domeniu.

(13) Băncile de dezvoltare acordă inclusiv finanțare în condiții de piață pentru activități de dezvoltare și acționează complementar cu instituțiile de credit în scopul remedierii deficitului de finanțare și disfuncționalităților pieței financiare.

(14) În cazul acordării finanțării în condițiile alin. (13) băncile de dezvoltare au obligația aplicării mecanismului de prevenire a fenomenului de excludere (crowding out) a instituțiilor financiare private, prezentat în actul constitutiv al fiecărei bănci de dezvoltare.

(15) În desfășurarea activităților lor, băncile de dezvoltare acționează în mod direct și/sau prin intermediul instituțiilor de credit sau al altor intermediari financiari.

(16) Băncile de dezvoltare nu pot finanța direct sau indirect niciun partid politic sau campanie electorală.

(17) Activitățile băncilor de dezvoltare în nume și cont stat sunt separate din punct de vedere contabil de activitățile acestora în nume și cont propriu, fiecare dintre aceste activități fiind auditate separat.

Art. 6

(1) Băncile de dezvoltare oferă produse financiar-bancare în principal următoarelor categorii țintă de beneficiari eligibili:

- a) întreprinderi mici și mijlocii, inclusiv microîntreprinderi, companii start-up și întreprinderi mici și mijlocii inovatoare;
- b) unități administrativ-teritoriale, companii de utilități publice aflate în subordinea unităților administrativ – teritoriale;
- c) companii de stat;
- d) universități, institute de cercetare-dezvoltare, entități publice socio-culturale, alte entități similare, întreprinderi sociale.

(2) Băncile de dezvoltare sprijină beneficiarii eligibili, în principal prin următoarele produse:

- a) împrumuturi;
- b) garanții;
- c) investiții de capital de tip acțiuni și participații.

(3) În desfășurarea activității, băncile de dezvoltare acordă atenție în principal următoarelor domenii și activități țintă:

- a) activitatea economică desfășurată de întreprinderile mici și mijlocii;
- b) domenii și activități finanțate din fonduri europene;
- c) cercetare, dezvoltare și inovare;
- d) agricultură;
- e) proiecte mari de infrastructură care contribuie la dezvoltarea regională și națională;
- f) investiții strategice.

(4) Prin actul constitutiv se pot stabili și alte categorii de beneficiari eligibili, produse, domenii și activități țintă.

(5) Băncile de dezvoltare acordă produse financiare beneficiarilor eligibili incluși în administrația publică, cu respectarea legislației din domeniul finanțelor publice.

Art. 7

(1) Prin derogare de la art. 10 alin. (3) din Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, băncile de dezvoltare sunt deținute în întregime, în mod direct pe toată durata de funcționare, de către statul român, prin Ministerul Finanțelor.

(2) Îndeplinirea de către statul român, prin Ministerul Finanțelor, a criteriilor pentru acționari prevăzute la art. 26 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, este prezumată.

(3) Persoana/persoanele desemnate să reprezinte Ministerul Finanțelor în relația cu Banca Națională a României pe parcursul instrumentării cererii de autorizare se stabilește/se stabilesc prin ordin al ministrului finanțelor.

Art. 8

(1) Capitalul social al fiecărei bănci de dezvoltare necesar desfășurării activității în condițiile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, de Regulamentul (UE) nr. 575/2013 și de reglementările emise de Banca Națională a României în aplicarea acestora, se asigură din bugetul de stat, cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate prin legile bugetare anuale și/sau din veniturile rezultate din privatizare înregistrate în contul Trezoreriei Statului.

(2) În vederea capitalizării băncilor de dezvoltare, statul român, prin Ministerul Finanțelor, poate acorda unei bănci de dezvoltare finanțări din sursele prevăzute la alin. (1), și prin instrumente ce îndeplinesc condițiile prevăzute în Capitolele 3 și 4 din

Titlul I, Partea a II-a din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, cu respectarea legislației din domeniul ajutorului de stat.

(3) Guvernul României aprobă prin hotărâre sumele pentru constituirea sau majorarea capitalului social, în limita creditelor bugetare aprobate cu această destinație în bugetul de stat, precum și condițiile de finanțare prin instrumentele de tipul celor prevăzute la alin. (2).

(4) Cheltuielile cu taxele, tarifele și alte cheltuieli necesare înființării fiecărei bănci de dezvoltare, precum și cheltuielile cu chiria aferentă spațiului destinat funcționării fiecărei bănci de dezvoltare, până la înmatricularea băncii la Registrul Comerțului, se suportă din bugetul Ministerului Finanțelor și se stabilesc prin hotărârea Guvernului prevăzută la art. 4 alin. (1).

(5) Statul român, prin Ministerul Finanțelor, se obligă să asigure din bugetul de stat și / sau din veniturile rezultate din privatizare înregistrate în contul Trezoreriei Statului, cu respectarea legislației din domeniul ajutorului de stat sumele necesare majorării de capital social al fiecărei bănci de dezvoltare, ca urmare a solicitării Băncii Naționale a României în contextul analizelor derulate în procesul de autorizare sau pe parcursul procesului de supraveghere, precum și pentru susținerea și dezvoltarea activității fiecărei bănci de dezvoltare și pentru respectarea cerințelor prudențiale.

Art. 9

(1) Statul român, prin Ministerul Finanțelor, se obligă să garanteze executarea principalului aferent obligațiilor de plată asumate în nume și cont propriu de către fiecare bancă de dezvoltare, precum și executarea tuturor obligațiilor de garantare asumate de către acestea, în cazul în care obligațiile respective nu beneficiază de nicio altă garanție.

(2) În ipoteza prevăzută la alin. (1), statul român, prin Ministerul Finanțelor, se subrogă în drepturile băncii de dezvoltare în folosul căreia a făcut plata. Băncile de dezvoltare sunt mandatate să realizeze valorificarea oricăror garanții reale aferente creanțelor bugetare rezultate din plata garanțiilor emise de băncile de dezvoltare. Sumele rezultate din valorificarea acestor garanții reale diminuează datoria înregistrată de băncile de dezvoltare față de Ministerul Finanțelor conform alin. (1).

(3) În cazul prevăzut la alin. (1), băncile de dezvoltare trebuie să asigure stingerea datoriei către Ministerul Finanțelor rămase după valorificarea garanțiilor prevăzute la alin. (2), în limita sumelor rezultate din valorificarea garanțiilor aferente creanțelor neperformante ale băncilor de dezvoltare.

(4) Garanția statului, prin Ministerul Finanțelor, este necondiționată, irevocabilă și executabilă la prima cerere.

(5) În aplicarea alin.(1), prin hotărârea Guvernului se stabilesc următoarele:

- a) condițiile generale de garantare a obligațiilor băncilor de dezvoltare;
- b) mecanismul de plată și de recuperare a sumelor plătite.

(6) Prin excepție de la alin.(1), depozitele prevăzute la art. 5 alin. (8) sunt garantate prin Fondul de garantare a depozitelor bancare, conform prevederilor Legii nr. 311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor bancare.

(7) Băncile de dezvoltare vor efectua raportări periodice privind activitatea desfășurată către Ministerul Finanțelor, în calitate de acționar.

Art. 10

(1) Fără a aduce atingere prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare și ale reglementărilor emise de Banca Națională a României în aplicarea acesteia, sistemul de administrare al băncilor de dezvoltare se stabilește prin actul constitutiv al acestora.

(2) Procedura de numire a membrilor organelor statutare ale fiecărei bănci de dezvoltare se stabilește prin hotărârea Guvernului prevăzută la art. 4, alin. (1).

(3) Membrii organelor de conducere ale băncilor de dezvoltare trebuie să respecte cerințele de adecvare prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, și de reglementările emise de Banca Națională a României în aplicarea acesteia.

(4) Membrii organelor de conducere ale băncilor de dezvoltare își exercită atribuțiile în mod independent, cu loialitate, diligență și respectând obiectivele și strategia stabilită de adunarea generală a acționarilor a fiecărei bănci de dezvoltare.

(5) Deciziile privind managementul activelor și pasivelor băncilor de dezvoltare se iau de către organele de conducere ale acestora, în condițiile legii și ale actului constitutiv, fără implicarea sau acordul Ministerului Finanțelor, în calitate de acționar unic al fiecărei bănci de dezvoltare sau al oricărei alte autorități sau instituții publice, cu excepția Băncii Naționale a României în exercitarea prerogativelor de autoritate competentă pe linia supravegherii prudențiale.

(6) Deciziile privind politica bancară trebuie să se bazeze doar pe considerente economice, în ceea ce privește activitățile efectuate în condiții de piață, respectiv pe mandatele specifice acordate în ceea ce privește activitățile de dezvoltare efectuate, analiza imparțială a acestora fiind primordială în realizarea scopului și activității băncilor de dezvoltare.

Art. 11

(1) În scopul desfășurării activităților de către fiecare bancă de dezvoltare, necesare obținerii aprobării de constituire și autorizării funcționării ca instituție de credit de la Banca Națională a României, primii membri ai organelor statutare se nominalizează de către Ministerul Finanțelor prin ordin al ministrului finanțelor și până la înmatricularea băncii de dezvoltare la Registrul Comerțului sunt remunerați din bugetul Ministerului Finanțelor, în quantumul stabilit prin ordin al ministrului finanțelor.

(2) Mandatul primilor membri ai organelor statutare începe de la înmatricularea la Registrul Comerțului a fiecărei bănci de dezvoltare.

Art. 12

(1) Sursele de finanțare necesare pentru derularea activităților desfășurate de băncile de dezvoltare sunt:

- a) comisioane, dobânzi și tarife rezultate din prestarea activităților specifice și suportate de către beneficiarii eligibili ai instrumentelor financiare oferite de băncile de dezvoltare;
- b) împrumuturi contractate de pe piața financiară internă și internațională;
- c) împrumuturi de la instituții financiare internaționale;
- d) fonduri încredințate pe bază de mandat de autorități ale administrației publice;
- e) fonduri de la bugetul de stat;
- f) venituri din privatizare;
- g) împrumuturi subordonate acordate de statul român;
- h) alte surse de finanțare, stabilite prin hotărâre a Guvernului, cu reglementarea modalităților de utilizare.

(2) Băncile de dezvoltare pot atrage finanțări rambursabile prin împrumuturi contractate pe baze bilaterale și prin emiterea de obligațiuni pe piețele financiare către investitori instituționali.

(3) Băncile de dezvoltare pot plasa lichiditățile disponibile în titluri de stat, precum și în alte instrumente ale pieței monetare și instrumente financiare, în condițiile legii.

PRIM-MINISTRU

Florin - Vasile CÎȚU